

Notat til budsjett og økonomiplan 2025-2028

Innarbeides i endelig budsjettforslag gjennom økt ramme på 10 mill til Velferd.

Avslutning av avtale med St Olavs hospital angående utskrivningsklare pasienter

Bakgrunn

I forbindelse med planlegging av drift av Stjørdal Helsehus ble det den 10.9.2020 i sak 2020/80 «Stjørdal helsehus – bemanningsplan og driftsbudsjett» vedtatt en finansieringsplan for Stjørdal Helsehus. En del av finansieringsplanen var å inngå avtale med St Olavs angående salg av senger til sykehusets utskrivningsklare pasienter. St Olavs hadde utfordringer med at kommunene ikke hadde kapasitet til å ta imot utskrivningsklare pasienter, noe som medførte at det ikke var kapasitet i sykehuset til å ta imot pasienter som trengte hjelp. Stjørdal kommune stilte da med sengeplasser og bemanning, og disse plassene var forbeholdt utskrivningsklare pasienter fra St Olavs.

I sak 18/2023 «Muligheter og utfordringer i sektor helse og omsorg og hjemmetjenester», behandlet i kommunestyret den 23.3.2023, ble kommunestyret orientert om at 4 plasser i VR DMS og 4 plasser i korttid og rehabilitering leies til St Olavs hospital til utskrivningsklare pasienter.

I tillegg er det orientert om salg av senger til St Olavs i budsjettdokumentet 2023 og 2024.

Fakta

Innholdet i samarbeidsavtalen:

- Avtalen hadde en pris per seng. Denne prisen ble fastsatt gjennom forhandlinger, og partene ble enige om en døgnpris tilsvarende 90 % av den til enhver tid gjeldene sats for utskrivningsklare pasienter (nasjonal sats fastsatt at Helsedirektoratet).
- Pasientene skal være utskrivningsklare pasienter.
- Hospitalet betaler for sengeplassene uavhengig av belegg og bruk.

Tidslinje med samarbeidet

- 2021: Helsehuset åpnet i 1. mars 2021, og det ble inngått forhandlinger med St Olavs hospital om avtale om kjøp av plasser i Helsehuset.
- 2021: Avtale om salg av fire senger trådte i kraft 23. november 2021. Enighet om at døgnpris settes til 90 % av Helsedirektoratets sats for utskrivningsklare pasienter.
- 2022: Økte til seks senger fra og med 20. juni 2022. Økte så til åtte senger fra og med 20. oktober 2022.
- 2023: Åtte plasser hele året.
- 2024: Åtte senger til og med juni måned. Fra og med 1. juli 2024 reduksjon til seks senger, og pris endret til 80 % av utskrivningsklarepasienter sats.

22.04.2024 informerte St Olavs at de vil redusere antall plasser fra åtte til seks fra 1.7.2024. Dette ble det orientert om i strateginotatet som ble lagt frem den 13.06.2024 i sak 91/2024.

15.11.2024 gav St Olavs hospital beskjed om at de ikke viderefører avtalen fra 2025. Dette ble begrunnet med reduksjon i behovet (lavere belegg på plassene de kjøper) samt krav om økonomisk innsparing.

Økonomi

Avtalen med St Olavs har bidratt med betydelige inntekter til Stjørdal kommune. Ved utgangen av 2024 har hospitalet betalt kr 37 323 422,- for disse sengeplassene. Slik avtalen foreligger per i dag (seks plasser til 80 % av UKP-sats) har avtalen en verdi på 10 mill. i året.

Budsjett 2022 ble vedtatt 24. mars 2022. I forkant av dette la Kommunedirektøren frem dokumentet «Revidering og tiltaksliste budsjett 2022 økonomiplan 2022-2025». Tiltak 16 på side 41 i dette dokumentet omhandler en reduksjon i sektor Helse og omsorgs ramme på 3 mill. i 2022, og 4,5 mill. f.o.m. 2023. Dette dokumentet ble vedtatt, og sektorens ramme ble følgelig redusert.

Som det fremgår av tidslinjen over, har avtalen økt i omfang etter at overnevnte rammereduksjon ble vedtatt. Disse merinntektene har redusert sektorens behov for kommunal finansiering og følgelig muliggjort prioritering av andre sektorer.

Økonomiske konsekvenser av at avtalen opphører

Slik avtalen forelå i 2023 og første halvdel av 2024 (8 senger til 90 % av UKP-sats), betalte St Olavs om lag 15 mill. i året til Stjørdal kommune. Reforhandling, som resulterte i reduksjon til seks plasser og redusert pris f.o.m. juli 2024, medførte at årlige inntekter fra St Olavs ble redusert med 5 mill. Dette er bakgrunnen for at det i KDs forslag til budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028 foreslås å kompensere sektorens ramme med 5 mill. (tekstet «Bortfall inntekter St. Olavs», side 54-55). I etterkant av at budsjettforslaget ble lagt frem, ble det altså kjent for Kommunedirektøren at St Olavs avslutter samarbeidet f.o.m. 1. januar 2025. Dette medfører at resterende inntekter på 10 mill. bortfaller i sin helhet.

Sengeplassene som er benyttet i samarbeidet med St Olavs er lokalisert ved VR DMS. Bemanningen som ivaretar disse sengene er de samme som ivaretar alle 19 senger ved enheten, i tillegg til poliklinikk og dialyse. Bortfall av inntekter fra St. Olavs gir ikke grunnlag for å redusere ressursinnsatsen, uten at dette gir betydelige konsekvenser for drift av DMS. Det er ikke ansatte som er knyttet eksplisitt til disse sengene, og bortfall av inntekter fra St. Olavs medfører ikke bortfall av arbeidsoppgaver som muliggjør kostnadsreduksjoner.

Å la sengene stå ubemannet vil også være svært problematisk med tanke på at Helsehuset er delfinansiert av investeringstilskudd fra Husbanken. Dette kan medføre at tilskudd må tilbakebetales.

Diskusjon

Driftsbudsjettene til enhetene på Stjørdal Helsehus er ikke økt som følge av avtalen med St Olavs. Midlene fra avtalen har blitt distribuert over hele velferdssektoren for å styrke alle områder. Helsehusets budsjett ble vedtatt den 10. september 2020 i sak 2020/80 og forutsatte salg av 4 plasser. Inntekter som har oppstått utover 4 plasser som var vedtatt i budsjett behandlingen har bidratt til at sektor helse og omsorg har ikke hatt behov for kommunale midler utover det vedtatte midlene.

En del av premissene fra St Olavs for inngåelse av avtalen var at avtalen hadde 1 måned oppsigelsestid i tilfelle situasjonen med utskrivningsklare pasienter endret seg.

Konklusjon

Avtalen med St Olavs har bidratt til inntekter på ca. 37 millioner kroner i perioden november 2021- desember 2024. Dette har muliggjort at sektor helse og omsorg har klart å overholde rammen uten ytterligere tilførsel av kommunale midler. St Olavs har den 15.11.2024 sagt opp denne avtalen på grunn av innsparinger i sykehuset. Dette innebærer et inntektsbortfall på 10 mill. for Stjørdal kommune, ut over de 5 mill. som foreslås kompensert i budsjettdokumentet. Avtalen ble sagt opp etter at Kommunedirektørens budsjettforslag ble sendt ut. Vi ser ingen kostnadsreduksjoner. Det foreslås derfor at dette inntektsbortfallet kompenseres ved å tilføre Velferdsområdet 10 mill. f.o.m. 2025.